

ROSSIYA UKRAINA O'RTASIDA MOJARO DAVOMIDA UKRAINA
QO'SHINLARI TOMONIDAN QO'LLANILAYOTGAN YANGI TAKTIKALAR*Jamoat xavfsizligi universiteti tinglovchisi**podpolkovnik Xodjamkulov Asliddin Najmitdinovich*

Annotatsiya: Ushbu maqolada Rossiya–Ukraina mojarosi davomida Ukrain Qurolli Kuchlari tomonidan qo'llanilayotgan yangicha taktik yondashuvlar tizimli ravishda tahlil qilinadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi - zamonaviy yuqori texnologiyali mojarolar sharoitida Ukraina armiyasida vujudga kelgan strategik va taktik innovatsiyalarni aniqlash hamda ularning operativ samaradorligini baholash. Tahlil shuni ko'rsatadiki, Ukraina an'anaviy frontal harakatlardan texnologik, tarqoq va mobil operatsiyalarga o'tish orqali raqib ustunligini neytrallashtirishga intilayotgan gibrid jang modelini shakllantirgan. Maqolada dronlardan ommaviy foydalanish, elastik mudofaa, kichik mobil guruhlar strategiyasi, elektron urush komplekslari va chuqur zarbalar doktrinasi kabi asosiy taktik yo'nalishlar o'rganiladi[3].

Kalit so'zlar: Ukraina Qurolli Kuchlari, Rossiya–Ukraina mojarosi, zamonaviy harbiy taktika, gibrid jang, dronlar, FPV-bespilotlar, kichik mobil guruhlar, elastik mudofaa, elektron urush (EW), chuqur zarbalar doktrinasi, texnologik innovatsiyalar, operativ samaradorlik, yuqori texnologiyali urush.

Аннотация: В данной статье анализируются новые тактики, применяемые украинской армией в эскалирующемся и крайне напряжённом российско-украинском конфликте. Отходя от традиционных боевых структур и операций с крупными механизированными колоннами, украинские войска стремятся получить преимущество за счёт действий мобильных, технически оснащённых малых групп, а также ударов по логистике и коммуникационным узлам противника. Одновременно быстро развивается применение беспилотных систем, включая FPV-дронов, автоматизированной разведки и средств радиоэлектронной борьбы (РЭБ). В определённом смысле обновлённые украинские тактики отражают переход от «информации к действию», от «силы к

мобильности» и от «фронта к тылу» в условиях ограниченных ресурсных возможностей. В статье рассматриваются ключевые особенности данных тактик, их применение в оперативной среде, а также меры противодействия, предпринимаемые российской стороной[3].

Ключевые слова: Украинские Вооружённые Силы, Российско-Украинский конфликт, современная военная тактика, гибридная война, дроны, FPV-беспилотники, малые мобильные группы, эластичная оборона, радиоэлектронная борьба (РЭБ), доктрина глубоких ударов, технологические инновации, оперативная эффективность, высокотехнологичная война.

Abstract: This article analyzes the new tactics employed by the Ukrainian Armed Forces in the increasingly intense and uncompromising Russian–Ukrainian conflict. Moving away from traditional battle formations and large mechanized column operations, Ukrainian forces seek to gain advantage through small, highly mobile, technologically advanced units, as well as by striking the opponent’s logistics and communication lines. At the same time, the use of unmanned systems—particularly first-person-view (FPV) drones, automated reconnaissance tools, and electronic warfare (EW) capabilities—is rapidly evolving. In many respects, these renewed Ukrainian tactics represent a shift from “information to action,” from “force to mobility,” and from “frontline engagement to deep-area operations” under conditions of constrained resources. The article discusses the core elements of these tactics, their application in the operational environment, and the countermeasures adopted by the Russian side[3].

Keywords: Ukrainian Armed Forces; Russia - Ukraine conflict, modern military tactics, hybrid warfare, drones, FPV UAVs, small mobile units, elastic defense, electronic warfare (EW), deep-strike doctrine, technological innovations, operational effectiveness, high-technology warfare.

KIRISH.

Rossiya - Ukraina mojarosi XXI asrdagi yuqori texnologiyali mojarolarning eng katta laboratoriyasi sifatida ko‘rib kelinmoqda. Urushning tez sur‘atlar bilan

evolyusiyasi shart - sharoitlarni o'zgartirib, har ikki tomondan taktik va operativ yondashuvlarni qayta ko'rib chiqishni talab qildi. Ayniqsa, Ukraina uchun resurslarning nisbatan cheklanganligi, insonlar va texnika yo'qotishlarini kamaytirish ehtiyoji, hamda raqibning katta artilleriya va aviatsiya imkoniyatlariga to'g'ridan-to'g'ri javob qaytara olmaslik kabi omillar muhim roli o'ynadi.

Shu sharoitda Ukraina armiyasi an'anaviy katta-masshtabli hujum taktikalaridan voz kechib, texnologiyaga suyan, yuqori manyovrali, razvedka - orientirlashgan jang modellarini shakllantira boshladi. Zamonaviy dronlar, raqamli razvedka, elektron urush va mobil taktik guruhlarining integratsiyasi Ukraina taktik doktrinasidagi asosiy innovatsion yo'nalishga aylandi[1].

1. Dronlar asosidagi operatsiyalar sistemasi.

So'nggi yillarda Ukraina armiyasi dronlardan foydalanish bo'yicha dunyoda eng ilg'or tajribaga ega bo'ldi. Ommaviy FPV-dronlar, artilleriya korrekcirovkasi uchun razvedka dronlari, kamikadze-dronlar va uzoq masofaga uchuvchi platformalar Ukraina taktikasida markaziy o'rin egalladi[3].

1.1. FPV-dronlar.

FPV dronlarining arzonligi va aniqligi ularni tanklar, BTRlar, piyoda pozitsiyalari va texnika kolonnalariga qarshi asosiy vositaga aylantirdi. Bu vosita jang maydonida katta texnikaviy ustunlikni qisman neytrallashtirish imkonini berdi.

1.2. Razvedka-dronlar.

Razvedka dronlari frontning barcha uchastkalarda doimiy kuzatuv o'rnatish, real vaqtda ma'lumot yig'ish, artilleriya uchun koordinatalarni to'g'rilash va xavf-xatarlarni tez aniqlashni ta'minladi.

1.3. Dron - zanjiri konsepsiyasi.

Ukraina qo'shinlari bir necha o'nlab dronlarni bir vaqtning o'zida sinxron boshqarish usullarini sinab ko'rmoqda. Bu "zanjirli hujum" konsepsiyasi raqibning havo mudofaasini chalg'itish va zaif nuqtalariga zarba berishga qaratilgan.

2. Kichik mobil guruhlar (SMG) doktrinasi.

Tanklarga va katta kolonnalarga tayangan klassik mexanizatsiyalashgan va jang modellari yuqori darajada xavfli bo'lgani uchun Ukraina qo'shinlari kichik, tez harakatlanuvchi taktik guruhlar strategiyasini rivojlantirdi[2].

Ularning vazifalari quyidagilardan iborat:

- lokal hujumlar va reydlar o'tkazish;
- minali maydonlarni oson va yo'qotishlarsiz aylanib o'tish;
- flang bo'ylab bosim uzluksiz bosim o'tkazib turish;
- dronlar bilan integratsiyalashgan aniq hujumlarni amalga oshirish;
- pozitsiyalarni tez almashtirish va qurol - aslahalarni tarqoq holda saqlash.

Bu guruhlar barcha resurslarni kam sarflagan holda qulay taktik afzalliklar yaratishga xizmat qildi.

3. Chuqur zarbalar doktrinası.

Ukraina qo'shinlari frontning birinchi chizig'iga emas, balki Rossiya armiyasining orqa kommunikatsiyasiga zarba berishga katta e'tibor qarata boshladi[2,5].

3.1. Logistika va ta'minotni izdan chiqarish.

Temir yo'l uzellari, o'q-dorilar omborlari, komandirlik punktlari, artilleriya zaxiralari asosiy nishonga aylandi. Bu Rossiyaning tez qayta guruxlashish qobiliyatini pasaytirdi.

3.2. Artilleriya-dron integratsiyasi.

Razvedka dronlari to'g'ridan-to'g'ri va yopiq artilleriya otishlarini yo'naltirib, frontdagi va uning ortidagi ob'ektlarga tez va aniqlik bilan ishlashni yengillashtirdi.

4. Elektron urush (EW) va signal razvedkasining rivojlanishi.

Zamonaviy mojaroda axborot ustunligi juda muhim. Ukraina EW vositalari yordamida quyidagilarni amalga oshirib kelmoqda:

- rus dronlarining boshqaruv kanallarini buzish;
- radioaloqani to'sish;
- navigatsiya tizimlarini chalg'itish;

raqibning komandirlik tarmoqlarini ishi aniqligiga xalaqit berish kabi vazifalarni bajarib kelmoqda.

Elektron urush vositalarining kengayishi frontda taktik ustunlikni ta'minlovchi omillardan biriga aylandi[4].

5. Elastik mudofaa modeli.

Ukraina armiyasi pozitsion, turg'un transheyalar jangi tizimidan ko'ra "elastik mudofaa" usulini afzal ko'rmoqda. Bu model quyidagi afzalliklarni beradi:

pozitsiyalar doimiy o'zgaradi, shu bois aniq koordinatalarga tayanadigan zarbalar samarasiz bo'ladi;

kuchlarni tarqoq holda saqlash inson resurslari yo'qotishlarini kamaytiradi;

razvedka ma'lumotlariga asoslangan holda tez qayta guruhlashish imkoni bo'ladi[4,5].

Muhokama.

Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, Ukraina qo'shinlari mojaro davomida zamonaviy gibridd taktik jipslik ya'ni texnologik, mobil va tarqoq jang modelini shakllantirdi. Bu modelning kuchli tomoni - energiya va resurslarni tejash, raqibning katta kuch ustunligini izdan chiqarish, axborot ustunligini saqlash va taktik moslashuvchanlikni ta'minlashdir.

Biroq taktik innovatsiyalar qator muammolar bilan ham yuzma-yuz kelmoqda:

- elektron urush ta'sirida dronlar samaradorligining pasayishi;
- texnika va elektronikaga bog'liqlik;
- frontdagi hamda tabiiy joydagi mavsumiy va geografik qiyinchiliklar;
- ommaviy dron ishlab chiqarish uchun resurslar yetishmasligi.

Xulosa.

Ukraina armiyasi Rossiya - Ukraina mojarosida an'anaviy jang doktrinasiga nisbatan keskin farq qiluvchi, innovatsion va texnologiyaga tayangan taktik modelni shakllantirdi. Bu taktikalar - FPV-dronlar, kichik mobil guruhlar, elektron urush, chuqur zarbalar va elastik mudofaa - resurslar cheklangan sharoitda raqib ustunligini muvozanatlashga qaratilgan yuqori samarali yondashuv sifatida namoyon bo'ldi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Freedman, L. Contemporary Warfare and Military Innovation in Eastern Europe. London: IISS Studies, 2023.
2. Kofman, M., & Lee, R. “Technological Adaptations in the Russo-Ukrainian War.” Journal of Modern Conflict Studies, 2024.
3. Galeotti, M. The Changing Face of War in Ukraine. Oxford University Press, 2024.
4. Johnson, D. “Drones, Electronic Warfare, and Distributed Tactics in Modern Battlefields.” Defense Analysis Review, 2023.
5. Ukrainian Ministry of Defense — Annual Analytical Report, 2024